

Briselē, 2022. gada 25. novembrī
(OR. en)

14905/22

LIMITE

FISC 227
ECOFIN 1177

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Projekts – ECOFIN padomes ziņojums Eiropadomei par nodokļu jautājumiem – apstiprināšana

1. *ECOFIN* padomei tika lūgts ziņot Eiropadomei par dažādiem nodokļu jautājumiem, kas minēti jo īpaši Eiropadomes 2012. gada marta un jūnija, 2013. gada maija, 2014. gada decembra un 2017. gada oktobra secinājumos.
2. Projekts *ECOFIN* padomes ziņojumam Eiropadomei par nodokļu jautājumiem tika sagatavots un apstiprināts Padomes Augsta līmeņa darba grupā nodokļu jautājumos 2022. gada 23. novembrī nolūkā to ar Pastāvīgo pārstāvju komitejas starpniecību iesniegt Padomē 2022. gada 6. decembrī. Tika arī panākta vienošanās, ka ierastos faktiskos atjauninājumus (daļas kvadrātiņos) pēc Padomes sanāksmes veiks Padomes Ģenerālsēkretariāts, pirms tiek publicēta ziņojuma galīgā redakcija.
3. Tādēļ Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta ieteikt ECOFIN padomei apstiprināt šīs piezīmes pielikumā izklāstīto ziņojumu kā darba kārtības "A" punktu, lai to varētu iesniegt tālāk Eiropadomes sanāsmē (2021. gada 16. un 17. decembrī).

**PROJEKTS – ECOFIN PADOMES ZIŅOJUMS EIROPADOMEI PAR NODOKĻU
JAUTĀJUMIEM**

A. IEVADS

1. Šajā Padomes ziņojumā ir sniegts pārskats par to, kas Padomē ir sasniegts Čehijas prezidentūras laikā, kā arī pārskats par pašreizējo stāvokli svarīgākajos nodokļu jomas dosjē, par kuriem notiek sarunas. Ziņojums ir sagatavots, pamatojoties uz diskusijām, kas notika Augsta līmeņa darba grupā nodokļu jautājumos (ALDG) un attiecās uz stratēģiskas nozīmes horizontāliem nodokļu politikas jautājumiem saskaņā ar grupas pilnvarām.
2. Ziņojumā ir atspoguļots pašreizējais stāvoklis attiecīgajā Padomes darbā un ir aplūkoti jautājumi, kas minēti vairākos Eiropadomes secinājumos kopš 2012. gada ¹, Eiropadomes locekļu 2021. gada 25. marta paziņojumā ², Padomes 2012. gada ³ un 2016. gada ⁴ secinājumos PVN jomā, Padomes 2017. gada secinājumos par pievēršanos izaicinājumiem, kas saistīti ar nodokļu piemērošanu digitālā ekonomikā gūtai peļņai ⁵, Padomes 2020. gada secinājumos par turpmāku administratīvas sadarbības attīstību nodokļu jomā Eiropas Savienībā ⁶, kā arī Padomes 2020. gada 27. novembra secinājumos par taisnīgu un efektīvu nodokļu uzlikšanu atveseļošanas laikā, par digitalizācijas radītajiem izaicinājumiem nodokļu jomā un labu nodokļu pārvaldību ES un ārpus tās ⁷.

¹ Dok. EUCO 4/3/12 REV 3 (9. un 21. punkts), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (11. punkts), EUCO 10/20 (A29. punkts un 147. punkts) un EUCO 13/20.

² Dok. 18/21.

³ Dok. 9586/12.

⁴ Dok. 9494/16.

⁵ Dok. 15175/17.

⁶ Dok. 8482/20.

⁷ Dok. 13350/20.

3. Prezidentvalsts Čehija turpināja darbu ar galvenajiem dosjē, tostarp ESAO iekļaujošā satvara paziņojuma par divu pīlāru risinājumu, lai risinātu ekonomikas digitalizācijas radītās nodokļu problēmas, otrā pīlāra transponēšanu, Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšanu, "Eirovinjetes" direktīvu attiecībā uz transportlīdzekļu nodokļiem, Rīcības kodeksa (uzņēmējdarbības nodokļi) pārskatīšanu un ES saraksta ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, priekšlikuma "DEBRA", kā arī priekšlikuma direktīvai, kuras mērķis ir novērst čaulas vienību ļaunprātīgu izmantošanu nodokļu vajadzībām, atjaunināšanu.
4. Konkrētāk, Padome:
- a) [ir pieņēmusi] [guvusi turpmākus panākumus attiecībā uz] priekšlikumu Padomes Direktīvai par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautiskām grupām Savienībā;
 - b) [ir panākusi politisku vienošanos par] priekšlikumu Direktīvai, ar ko groza "Eirovinjetes" direktīvu attiecībā uz transportlīdzekļu nodokļiem;
 - c) ir panākusi vienošanos par Rīcības kodeksa (uzņēmējdarbības nodokļi) pārskatīšanu;
 - d) ir panākusi ievērojamu progresu attiecībā uz priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko pārkārto Savienības noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (pārstrādāta redakcija); un
 - e) ir virzījusi uz priekšu sarunas par priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko paredz noteikumus, lai novērstu čaulas vienību ļaunprātīgu izmantošanu nodokļu vajadzībām.
5. Rīcības kodeksa jautājumu grupa (uzņēmējdarbības nodokļi) arī turpināja darbu pie dažādiem jautājumiem, kas ietilpst tās pašreizējās pilnvarās, tostarp pie ES saraksta ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, kā izklāstīts grupas sešu mēnešu ziņojumā ⁸. Padome ES sarakstu pēdējoreiz atjaunināja 2022. gada 4. oktobrī ⁹. Turpmāk izklāstīta sīkāka informācija par atsevišķiem dosjē.

⁸ Dok. 14674/22 + ADD 1–10.

⁹ OV C 391, 12.10.2022., 2.–5. lpp.

B. ES TIESĪBU AKTI NODOKĻU JOMĀ

1) Tiešie nodokļi, tostarp uzņēmumu aplikšana ar nodokļiem

a) Globālais minimālais nodokļu līmenis starptautiskām grupām ES ("2. pīlārs")

6. Nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas jomā izveidotais ESAO/G20 iekļaujošais satvars (turpmāk "iekļaujošais satvars") 2021. gada 8. oktobrī panāca vienošanos par starptautisko noteikumu reformu attiecībā uz nodokļu uzlikšanu starptautisku uzņēmumu peļņai. Visas ES dalībvalstis ir izteikušas savu atbalstu Deklarācijai par divu pīlāru risinājumu, lai risinātu nodokļu problēmas, ko rada ekonomikas digitalizācija. Padome 2020. gada 27. novembra secinājumos jau ir paudusi pastāvīgu atbalstu iekļaujošā satvara darbam.
7. Eiropas Komisija 2021. gada 22. decembrī nāca klajā ar priekšlikumu Padomes Direktīvai par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautiskām grupām ES ¹⁰; Šajā priekšlikumā, veicot dažus pielāgojumus saistībā ar ES tiesību aktiem, ir plaši atspoguļoti paraugnoteikumi, kas tika pieņemti ar iekļaujošo satvaru 2021. gada 14. decembrī.
8. Apkopojums par Padomē veikto sagatavošanas darbu pie minētā dosjē tika iekļauts iepriekšējā *Ecofin* ziņojumā Eiropadomei par nodokļu jautājumiem ¹¹. *Ecofin* padomes 2022. gada aprīļa un jūnija sanāksmēs visas dalībvalstis, izņemot vienu, varēja atbalstīt direktīvas projekta kompromisa tekstu un Padomes paziņojuma projektu ¹².
9. Prezidentvalsts Čehija turpināja darbu un divpusējus kontaktus, lai nodrošinātu, ka visas delegācijas sniedz vajadzīgo atbalstu direktīvas projektam, un juristi lingvisti pārskatīja direktīvas projektu ¹³.

¹⁰ Dok. 15294/21.

¹¹ Dok. 10355/22, 6.–15. punkts.

¹² Dok. 10497/22.

¹³ Dok. 8778/22.

10. [Ecofin padome 2022. gada 6. decembrī pieņēma Direktīvu par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautiskām grupām ES, [kam pievienots paziņojums iekļaušanai sanāksmes protokolā]]¹⁴. [2022. gada 6. decembra Ecofin padomē visas dalībvalstis [izņemot vienu] bija gatavas balsot par to, lai pieņemtu Direktīvu par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautiskām grupām ES.]

b) Čaulas vienību ļaunprātīga izmantošana

11. Komisija 2021. gada 22. decembrī iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko paredz noteikumus, lai novērstu čaulas vienību ļaunprātīgu izmantošanu nodokļu vajadzībām, un ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES ("Unshell" priekšlikums)¹⁵.
12. Priekšlikuma mērķis ir novērst nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, pateicoties uzņēmumu bez minimāla satura rīcībai, un veicināt iekšējā tirgus pareizu darbību. Priekšlikuma mērķis ir cīnīties pret čaulas vienību ļaunprātīgu izmantošanu nodokļu vajadzībām un nodrošināt, ka Eiropas Savienības pastkastītes uzņēmumi, kas neveic saimniecisko darbību vai veic minimālu saimniecisko darbību, nevar gūt labumu no nodokļu atvieglojumiem.
13. ALDG 2022. gada 6. janvārī priekšlikums tika iesniegts delegācijām, un prezidentvalsts Francija paziņoja par nodomu sākt diskusijas Padomē par šo dosjē. Priekšlikuma tehniskā analīze tika veikta Nodokļu jautājumu darba grupā (tiešie nodokļi) 2022. gada 11. martā, 1. aprīlī, 6. maijā, 23. maijā un 9. jūnijā. Priekšlikuma analīzes par katru pantu pirmā kārtā tika pabeigta 23. maijā.

¹⁴ [atsauce tiks atjaunināta]

¹⁵ Dok. 15296/21.

14. Čehijas prezidentūras laikā Nodokļu jautājumu darba grupas veiktā tehniskā analīze turpinājās 2022. gada 11. jūlijā, 27. septembrī un 22. novembrī. Tika gūti panākumi, izpētot turpmāko iespējamo rīcību attiecībā uz nodokļu sekām, un tika iesniegti kompromisa teksti par priekšlikuma daļām, piemēram, par tādu vienību identificēšanu, kurām nav minimālā satura, kā arī par informācijas apmaiņu. Principā vairākums delegāciju atbalstīja priekšlikuma mērķus, bet tās pauda uzskatu, ka, pirms vienošanās varētu būt iespējama, būs vajadzīgs turpmāks nozīmīgs tehniskais darbs.

c) Atvieglojums tādu stimulu samazināšanai, kas sekmē parādsaistību uzņemšanos (Debt-Equity Bias Reduction Allowance –DEBRA)

15. Komisija 2022. gada 11. maijā nāca klajā ar priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko paredz noteikumus par atvieglojumu tādu stimulu samazināšanai, kas sekmē parādsaistību uzņemšanos, un par procentu atskaitāmības ierobežošanu uzņēmumu ienākuma nodokļa vajadzībām. Priekšlikuma mērķis ir novērst nodokļu stimulu uzņēmumiem finansēt ieguldījumus ar parāda, nevis pašu kapitāla starpniecību, jo uzņēmumiem ir iespēja atskaitīt procentus, kas saistīti ar aizņēmuma finansējumu, bet ne izmaksas, kas saistītas ar pašu kapitāla finansēšanu.
16. Ar šo priekšlikumu 2022. gada 10. jūnijā tika iepazīstināta Nodokļu jautājumu darba grupa. Prezidentvalsts Čehija veltīja trīs sanāksmes priekšlikuma izskatīšanai pantu pa pantam, dodot delegācijām iespēju uzdot Komisijai jautājumus par direktīvas priekšlikumā paredzētā mehānisma darbību. Izskatīšana tika pabeigta 2022. gada 15. novembrī.
17. Ņemot vērā daudzās savstarpējās saiknes ar citiem uzņēmumu ienākuma nodokļa dosjē, gan tiem, kas pašlaik tiek apspriesti Padomē, gan tiem, kurus Komisija paziņojumā par uzņēmējdarbības nodokļiem 21. gadsimtā paziņoja tuvākajai nākotnei, *DEBRA* priekšlikuma izskatīšana tiks apturēta un vajadzības gadījumā tas tiks atkārtoti izvērtēts plašākā kontekstā tikai pēc tam, kad būs iesniegti citi Komisijas paziņotie priekšlikumi uzņēmumu ienākuma nodokļa jomā.

2) Netiešie nodokļi

a) Enerģijas nodokļu direktīvas (END) pārskatīšana

18. Komisija 2021. gada 14. jūlijā iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko pārkārto Savienības noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (pārstrādāta redakcija) ¹⁶ ("END priekšlikums").
19. END priekšlikums ir daļa no paketes "Gatavi mērķrādītājam 55 %" ¹⁷, kuras nolūks ir īstenot vārienīgos ES mērķus līdz 2030. gadam samazināt emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni un līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. Minētā pakete ir tādu savstarpēji saistītu priekšlikumu kopums, kas visi palīdz virzīties uz vienu mērķi – nodrošināt taisnīgu, konkurētspējīgu un zaļu pārkārtošanos līdz 2030. gadam un vēl tālākā perspektīvā.
20. END priekšlikuma mērķi ir šādi:
- a) Eiropas zaļā kursa kontekstā nodrošināt pielāgotu satvaru, kas palīdzētu sasniegt ES 2030. gada mērķrādītājus un līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. Tas ietvertu nodokļu uzlikšanas energoproduktiem un elektroenerģijai saskaņošanu ar ES enerģētikas, vides un klimata politiku, tādējādi veicinot ES centienus samazināt emisijas;
 - b) nodrošināt satvaru, kas saglabā un uzlabo ES iekšējo tirgu, atjauninot energoproduktu tvērumu un likmju struktūru, kā arī racionalizējot to, kā dalībvalstis izmanto atbrīvojumus no nodokļiem un nodokļu samazinājumus; un
 - c) saglabāt spēju radīt ieņēmumus dalībvalstu budžetos.
21. ALDG 2021. gada 25. novembra sanāksmē prezidentvalsts Slovēnija informēja delegācijas par darba rezultātiem un progresu, kas gūts saistībā ar dosjē, kā arī saistībā ar paketi "Gatavi mērķrādītājam 55 %". *Ecofin* padome 2021. gada 7. decembrī kā darba kārtības "A" punktu pieņēma zināšanai prezidentvalsts progresa ziņojumu par paketes "Gatavi mērķrādītājam 55 %" priekšlikumiem, ko izskatīja *Ecofin* padome, tostarp END priekšlikumu ¹⁸.

¹⁶ Dok. 10872/21.

¹⁷ Dok. 10849/21.

¹⁸ Dok. 14574/21.

22. Priekšlikuma tehniskā analīze turpinājās Francijas prezidentūras laikā. Analīze aptvēra visu priekšlikumu pēc tam, kad darbs bija sadalīts šādās iedaļās: a) ar nodokli apliekamo produktu un enerģijas satura pieejas darbības joma, likmju struktūra pārejas perioda beigās, atjaunojamie energoresursi; b) minimālie nodokļu līmeņi un fiskālo kategoriju saturs, likmju struktūra 2023. gadā, pārejas periodi un indeksācija; c) valsts atbalsts un transports; d) rūpniecība, lauksaimniecība, zivsaimniecība un mājsaimniecības. Pamatojoties uz diskusijām Nodokļu jautājumu darba grupā, prezidentvalsts iesniedza daļējus kompromisa tekstus par pirmo un otro bloku.
23. *Ecofin* padome 2022. gada 17. jūnijā pieņēma zināšanai prezidentvalsts progresa ziņojumu par END priekšlikumu ¹⁹.
24. Pamatojoties uz iepriekšējo prezidentvalstu gūtajiem panākumiem, prezidentvalsts Čehija veica intensīvu darbu pie END priekšlikuma. Tās mērķis bija panākt pēc iespējas lielāku progresu šajā dosjē.
25. Viens no tematiem, kas tika apspriests neformālajā ALDG Prāgā 2022. gada 14. jūlijā, bija "Nodokļu pasākumi, lai vērstos pret pašreizējo ES enerģijas cenu pieaugumu". Šī diskusija sniedza vērtīgu informāciju arī saistībā ar notiekošajām apspriedēm par END priekšlikumu.
26. END priekšlikuma tehniskā izskatīšana Nodokļu jautājumu darba grupā notika 2022. gada 19. jūlijā, 12. septembrī, 12. oktobrī, 10. novembrī un 17. novembrī.
27. Prezidentvalsts Čehija 2022. gada jūlijā iesniedza kompromisa tekstu, kas aptver visu END priekšlikumu, un sagatavoja pārskatītus kompromisa tekstus nākamajām Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmēm. Jaunākais prezidentvalsts kompromisa teksts ir izklāstīts dokumentā WK 14524/2022.

¹⁹ Dok. 9874/22.

28. Prezidentvalsts Čehija Nodokļu jautājumu darba grupai sniedza plašus paskaidrojumus, tostarp kā informatīvas piezīmes par konkrētiem tematiem. Prezidentvalsts Čehija izskatīja visdažādākos jautājumus, ko izvirzīja delegācijas, spēja saskaņot viedokļus un rast kompromisa risinājumus, vienlaikus neapdraudot ES ilgtermiņa vides mērķu sasniegšanu.
29. Delegācijas puda plašu atbalstu visvairāk apspriestajām izmaiņām, tomēr dažas delegācijas vēl vai nu nevarēja atbalstīt prezidentvalsts tekstu vai arī iesniedza izpētes atrunas. Tādēļ ir jāturpina darbs, lai panāktu kompromisu par visjutīgākajiem vēl neatrisinātajiem jautājumiem.
30. [*Ecofin* padome 2022. gada 6. decembrī rīkoja politikas debates par END priekšlikumu, lai saņemtu politiskas norādes par turpmāko virzību ²⁰.]

b) Finanšu darījumu nodoklis (FDN)

31. Komisija 2013. gada 14. februārī iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko īsteno ciešāku sadarbību finanšu darījumu nodokļa jomā.
32. Šajā posmā ciešā sadarbībā FDN jomā turpina piedalīties 10 dalībvalstis: Austrija, Beļģija, Francija, Grieķija, Itālija, Portugāle, Slovākija, Slovēnija, Spānija un Vācija (turpmāk "iesaistītās dalībvalstis").
33. Galvenie aspekti sarunās par minēto dosjē tika apkopoti 2019. un 2020. gada *Ecofin* ziņojumos Eiropadomei par nodokļu jautājumiem ²¹.

²⁰ Dok. 14736/22.

²¹ Dok. 8891/20 67.–70. punkts, dok. 14863/19 104.–110. punkts.

34. Eiropadome 2020. gada 17.–21. jūlija secinājumos ²² (A29. punkts) norādīja, ka "Savienība turpmākajos gados centīsies reformēt pašu resursu sistēmu un ieviest jaunus pašu resursus. [...] ...Savienība nākamās DFS darbības laikā strādās, lai ieviestu citus pašu resursus, kas varētu ietvert finanšu darījuma nodokli." Komisija šajā sakarā precizēja, ka ²³ "ja tiks panākta vienošanās par šo finanšu darījuma nodokli, Komisija iesniegs priekšlikumu par šā finanšu darījuma nodokļa ieņēmumu pārvietošanu uz ES budžetu kā pašu resursus. Ja līdz 2022. gada beigām vienošanās netiks panākta, Komisija, pamatojoties uz ietekmes novērtējumiem, ierosinās jaunus pašu resursus, kuru pamatā būs jauns finanšu darījuma nodoklis. Komisija tiecas iesniegt šos priekšlikumus līdz 2024. gada jūnijam, lai tos ieviestu līdz 2026. gada 1. janvārim."

35. Ciešākajā sadarbībā iesaistīto dalībvalstu vienošanās par šo dosjē nav gaidāma līdz 2022. gada beigām.

c) Transportlīdzekļu nodokļi

36. Komisija 2017. gada 31. maijā nāca klajā ar priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko attiecībā uz atsevišķiem noteikumiem par transporta nodokļiem groza Direktīvu 1999/62/EK par dažu infrastruktūru lietošanas maksas noteikšanu smagajiem kravas transportlīdzekļiem ²⁴.

²² Dok. EUCO 10/20.

²³ Sk. Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra normatīvo rezolūciju par projektu Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP)), Komisijas deklarāciju par tādu pašu resursu izveidi, kuru pamatā ir finanšu darījuma nodoklis.

²⁴ Dok. 10175/17.

37. Minētais priekšlikums tika iesniegts kopā ar citu priekšlikumu par Direktīvas 1999/62/EK grozīšanu – attiecībā uz autoceļu nodevām un lietošanas maksām ²⁵, kā daļa no pirmās mobilitātes paketes. Šo abu priekšlikumu mērķis bija veicināt noteiktas autoceļu lietošanas maksas piemērošanu atbilstoši nobrauktajam attālumam nolūkā stimulēt tīrākus un efektīvākus autopārvadājumus. Lai gan priekšlikuma par autoceļu nodevām un lietošanas maksām mērķis bija ceļu nodevu noteikšanas principu attiecināt uz lielāku transportlīdzekļu grupu, pakāpeniski atcelt laikam piesaistītas maksas ("uzlīmes") un ceļu nodevu aprēķināšanas metodes padarīt vienkāršākas un "zaļākas", priekšlikuma par transportlīdzekļu nodokļiem mērķis bija sniegt lielākas iespējas samazināt transportlīdzekļu nodokļus, pakāpeniski samazinot to minimālo apjomu, kā noteikts Direktīvā 1999/62/EK.
38. Eiropas Reģionu komiteja atzinumu attiecībā uz priekšlikumu par transporta nodokļiem sniedza 2018. gada 31. janvārī, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja – 2018. gada 2. martā, savukārt Eiropas Parlaments – 2018. gada 4. jūlijā.
39. Tā kā priekšlikums par ceļu nodevām tika pieņemts 2022. gada martā, prezidentvalsts Čehija nolēma Nodokļu jautājumu darba grupā turpināt diskusijas par priekšlikumu attiecībā uz smago kravas transportlīdzekļu nodokļiem, ņemot vērā priekšlikuma juridisko pamatu (LES D 113. pants) un priekšlikuma galveno tematu (nodokļi).
40. Nodokļu jautājumu darba grupa izskatīja priekšlikumu septembrī un divus prezidentvalsts kompromisa tekstus – oktobrī. Kompromisa teksta galvenās iezīmes bija pārejas perioda svītrotšana un tas, ka dalībvalstīm tika atstāta plaša elastība, lai mainītu nodokļu likmes smagajiem kravas transportlīdzekļiem, kā arī pārskatīšanas klauzulas ieviešana, lai izvērtētu minimālo nodokļu samazinājuma ietekmi.
41. Daudzas dalībvalstis kompromisa tekstu atbalstīja, tomēr dažas delegācijas prezidentvalsts tekstu joprojām nevarēja atbalstīt. Tādēļ novembra *Ecofin* padomē tika nolemts, ka ir jāturpina darbs, lai panāktu kompromisu.
42. [Vienošanās par tekstu tika panākta decembra *Ecofin* padomē].

²⁵ Dok. 9672/17.

3) Administratīvā sadarbība nodokļu jomā

a) DAC7 – "izslēgšanas" mehānisms

43. DAC7²⁶ paplašina automātiskās informācijas apmaiņas starp dalībvalstu nodokļu iestādēm tvērumu, attiecinot to arī uz digitālo platformu paziņoto informāciju par pārdevēju ienākumiem un ieņēmumiem šajās platformās. Jaunos noteikumus par digitālajām platformām sāks piemērot no 2023. gada 1. janvāra. Platformu operatoriem savāktā informācija par 2023. kalendāro gadu būs jāpaziņo līdz 2024. gada 31. janvārim. Lai novērstu dubultu ziņošanu, DAC7 ir noteikumi, kas ļauj "izslēgt" ziņošanas pienākumus, kas izriet no DAC7 attiecībā uz trešo valstu platformu operatoriem, galvenokārt gadījumā, ja ar Komisijas īstenošanas aktu ir noteikts, ka dalībvalstis saņem līdzvērtīgu informāciju no trešām valstīm, kādu šie platformu operatori ir paziņojuši savām valsts iestādēm.
44. ALDG 2022. gada 20. septembra sanāksmē delegācijas apmainījās viedokļiem par politikas aspektiem saistībā ar pašreizējo stāvokli DAC7 "izslēgšanas" noteikumu īstenošanā, un ALDG 2022. gada 27. oktobra sanāksmē Komisija sniedza jaunāko informāciju par notiekošo darbu pie tās īstenošanas akta.
45. Šajā sakarā ALDG 2022. gada 20. septembra sanāksmē delegācijas arī apmainījās viedokļiem par DAC7 noteikumu atbilstību Daudzpusējam kompetentās iestādes nolīgumam par automātisku informācijas apmaiņu attiecībā uz ienākumiem, kas iegūti, izmantojot digitālās platformas (*Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Information on Income Derived through Digital Platforms – DPI MCAA*). ESAO sagatavoja DPI MCAA pēc tam, kad ESAO/G20 BEPS jomā izveidotais iekļaujošais satvars 2020. gada 29. jūnijā apstiprināja paraugnoteikumus platformu operatoriem attiecībā uz ziņošanu par pārdevējiem dalīšanās un gadījumdarbu ekonomikā.

²⁶ Padomes Direktīva (ES) 2021/514 (2021. gada 22. marts), ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā (OV L 104, 25.3.2021., 1. lpp.).

b) Automātiska informācijas apmaiņa nodokļu jomā ar trešo valstu jurisdikcijām

46. Nodokļu jautājumu darba grupas 17. novembra sanāksmē delegācijas apmainījās viedokļiem par pašreizējo stāvokli, riskiem un iespējām nodokļu informācijas apmaiņas jomā ar trešām valstīm, aptverot arī aspektus, kas saistīti ar personas datu aizsardzības sistēmu un tās saistību ar leģislatīvo darbu starptautiskās administratīvās sadarbības jomā. Šajā sakarā delegācijas apmainījās ar vispārīgiem viedokļiem par jomām, kurām jāpievērš īpaša uzmanība, lai nodrošinātu starptautiskās informācijas apmaiņas sistēmas nepārtrauktu darbību ar trešo valstu jurisdikcijām, kas ir nepieciešama svarīgu sabiedrības interešu dēļ.
47. Šīs diskusijas notika Nodokļu jautājumu darba grupas 25. novembra sanāksmē. Šis darbs, kas ir jāturpina, papildina diskusijas, kas notikušas iepriekšējās prezidentūras laikā ²⁷.
48. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir lietderīgi, lai dalībvalstis un Komisija turpinātu analīzi šajā jomā un izpētītu veidus un iespējas, kā pastiprināt koordināciju, ko varētu noteikt tādās jomās kā dalībvalstu tiesību akti, ES tiesību akti un plašāks starptautiskais konteksts saistībā ar instrumentiem par automātisku informācijas apmaiņu ar trešo valstu jurisdikcijām. Šis darbs vajadzības gadījumā būtu jāturpina arī Nodokļu jautājumu darba grupas līmenī.

²⁷ Dok. 9970/21, 81. un 82. punkts; dok. 14651/21, 50.–59. punkts.

c) Administratīvā sadarbība ar citām trešām valstīm PVN jomā

49. Pēc Nodokļu jautājumu darba grupas 2022. gada 15. septembra sanāksmes Komisija informēja delegācijas par šādiem jautājumiem:

- a) septembra beigās sāksies sarunas (pamatojoties uz pilnvarojumu un Padomes pieņemtajām sarunu norādēm)²⁸ ar Norvēģijas iestādēm, lai grozītu nolīgumu par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu PVN jomā. Paredzams, ka šīs sarunas tiks pabeigtas līdz 2022. gada beigām vai 2023. gada sākumā;
- b) pašreizējais stāvoklis izpētes saziņā ar Japānas iestādēm attiecībā uz iespējām turpmāk strādāt pie administratīvās sadarbības PVN jomā, jo īpaši attiecībā uz krāpšanas apkarošanu e-komercijas jomā;
- c) sarunas ar Ķīnas Tautas Republikas iestādēm, lai noslēgtu nesaistošu saprašanās memorandu (iespējamais turpmākais ES un Ķīnas Tautas Republikas administratīvās sadarbības satvars pievienotās vērtības nodokļa jomā)²⁹. Komisija norādīja, ka šīs sarunas joprojām ir apturētas.

²⁸ Padomes Lēmums (ES) 2022/1311 (2022. gada 17. jūnijs), ar ko pilnvaro sākt sarunas ar Norvēģijas Karalisti par grozījumu Nolīgumā starp Eiropas Savienību un Norvēģijas Karalisti par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu pievienotās vērtības nodokļa jomā (OV L 198, 27.7.2022., 14. lpp.) un dok. 9643/22.

²⁹ Padome 2021. gada 10. martā ar vairākām piezīmēm (dok. CM 1978/21 LIMITE, informācija sīkāk izklāstīta dok. ST 6351/21 LIMITE) apstiprināja, ka Komisija sāk sarunas ar Ķīnas Tautas Republikas iestādēm, lai noslēgtu nesaistošu saprašanās memorandu.

50. Tā atgādināja, ka attiecībā uz nesaistošu instrumentu apspriešanu un noslēgšanu saskaņā ar ES tiesībām (piemēram, iepriekš minētais saprašanās memorands) un saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību prasībām (jo īpaši LES 16. panta 1. punktu) politikas veidošana joprojām ir Padomes prerogatīva. Tādēļ Padomei ir jāizvērtē, vai Savienības interesēs ir sākt šādas diskusijas (apspriedes) ar Ķīnas Tautas Republikas iestādēm par iespējamu nesaistošu instrumentu. Turklāt pēc Tiesas sprieduma lietā C-660/13 (Šveices Saprašanās memorands) Padomes, Komisijas un Eiropas Ārējās darbības dienesta ģenerālsekretāri 2017. gadā vienojās par kārtību attiecībā uz nesaistošiem instrumentiem³⁰. Šī kārtība attiecas uz visiem nesaistošiem instrumentiem neatkarīgi no politikas jomas un no tā, kas pārstāv Savienību sarunās ar trešo personu vai trešām personām, un neatkarīgi no to nosaukuma vai formas. Ir paredzēts, ka Komisija turpinās regulāri informēt dalībvalstis par šo sarunu gaitu (tostarp par jebkādiem turpmākiem kontaktiem ar trešām valstīm šajā jomā) un šo sarunu beigās vēlreiz vērsīsies pie Padomes, lai saskaņā ar Savienības tiesību aktiem lūgtu Padomei atļauju parakstīt nesaistošo instrumentu Savienības vārdā.

d) Regula par administratīvu sadarbību akcīzes nodokļu jomā

51. Padomes Regulā (ES) Nr. 389/2012³¹ ir noteikts juridiskais pamats dalībvalstu administratīvai sadarbībai akcīzes nodokļu jomā. Administratīvās sadarbības ietvaros dalībvalstis pašlaik apmainās ar valstu reģistros iekļauto uzņēmēju datiem, izmantojot datorizētu sistēmu, ar centrālu reģistru, ko pārvalda Komisija, bet tikai attiecībā uz uzņēmējiem, kas pārvieto preces, par kurām nodokļa maksāšana ir atlikta.

³⁰ Dok. 15367/17.

³¹ Padomes Regula (ES) Nr. 389/2012 (2012. gada 2. maijs) par administratīvu sadarbību akcīzes nodokļu jomā un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2073/2004 (OV L 121, 8.5.2012., 1. lpp.).

52. Saskaņā ar Padomes Direktīvas 2020/262 ³² V nodaļu no 2023. gada 13. februāra šī datorizētā sistēma tiks izmantota arī to preču pārvietošanai, par kurām nodoklis ir samaksāts. Lai procedūru datu apmaiņai par uzņēmējiem, kuri pārvieto preces atliktās nodokļa maksāšanas režīmā, saskaņotu ar procedūru precēm, par kurām nodoklis ir samaksāts, Komisija 2022. gada 24. oktobrī ³³ iesniedza priekšlikumu grozīt 2012. gada regulu par administratīvo sadarbību akcīzes nodokļu jomā.
53. Čehijas prezidentūras laikā tika panākta vienošanās darba grupas līmenī un tika pabeigta apspriešanās ar Parlamentu un Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komiteju. Paredzams, ka Padome ierosinātos grozījumus pieņems līdz 2023. gada janvāra beigām.

e) Programma "Fiscalis" sadarbībai nodokļu uzlikšanas jomā

54. Programmas "Fiscalis" mērķis ir atbalstīt nodokļu iestādes, lai uzlabotu iekšējā tirgus darbību, veicinātu konkurētspēju, apkarotu krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu un uzlabotu nodokļu iekasēšanu. Regula (ES) 2021/847, ar ko izveido programmu "Fiscalis", pilnvaro Komisiju pieņemt deleģētos aktus, lai papildinātu regulu ar noteikumiem par uzraudzības un izvērtēšanas sistēmas izveidi. Komisija 2022. gada augustā iesniedza Padomei attiecīgo deleģēto aktu ³⁴, un delegācijas pret šo deleģēto aktu neiebilda.

³² Padomes Direktīva (ES) 2020/262 (2019. gada 19. decembris), ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (OV L 58, 27.2.2020., 4. lpp.).

³³ Dok. 13979/22.

³⁴ Dok. 12055/22 + ADD 1.

C. NODOKĻU POLITIKAS COORDINĀCIJA (nelegislatīvi jautājumi)

Nodokļu politikas koordinācijas jomā (uz ko neattiecas ES tiesību akti nodokļu jomā) ir veikts nozīmīgs darbs, kā izklāstīts turpmāk.

1) Rīcības kodeksa jautājumu grupa (uzņēmējdarbības nodokļi)

55. Rīcības kodeksa jautājumu grupa (RKJG) tikās 2022. gada 20. septembrī, 24. oktobrī un 23. novembrī; iekšējo/ārējo jautājumu apakšgrupa tika sasaukta 2022. gada 6. jūlijā, 9. un 15. septembrī, 24. oktobrī un 15. novembrī.
56. Divreiz gadā pārskatīto ES sarakstu ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, Padome apstiprināja 2022. gada 4. oktobrī, un tas tika publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2022. gada 12. oktobrī ³⁵.
57. Papildus parastajam darbam prezidentvalsts Čehija sadarbībā ar RKJG priekšsēdētāju rīkoja vairākas divpusējas diskusijas par Rīcības kodeksa (uzņēmējdarbības nodokļi) pārskatīšanu, par ko 2021. gada decembra *Ecofin* padomē netika panākta vienprātīga vienošanās. Prezidentvalsts Čehija 2022. gada oktobrī iesniedza projektu Padomes secinājumiem par Rīcības kodeksa (uzņēmējdarbības nodokļi) pārskatīšanu – ar vairākām izmaiņām tekstā, kas tika noraidīts 2021. gada decembrī. Par šo prezidentvalsts kompromisa tekstu iekšējo/ārējo jautājumu apakšgrupa panāca provizorisku vienošanos. Šo vienošanos pēc tam apstiprināja Rīcības kodeksa jautājumu grupa (uzņēmējdarbības nodokļi), un pēc tam saskaņotais teksts ar Pastāvīgo pārstāvju komitejas starpniecību tika iesniegts Padomei, un *Ecofin* padome to apstiprināja 2022. gada 8. novembrī. Plašāks ziņojums ir atrodams Rīcības kodeksa jautājumu grupas īpašajā pusgada ziņojumā ³⁶.

2) Krievijas agresija pret Ukrainu

58. Ņemot vērā Krievijas agresiju – ar Baltkrievijas līdzdalību – attiecībā uz Ukrainu, Nodokļu jautājumu darba grupa izskatīja vairākus pasākumus, ko dalībvalstis varētu īstenot, lai atbalstītu ES ierobežojošo pasākumu īstenošanu un novērstu to apiešanu, izmantojot nodokļu sadarbības instrumentus.

³⁵ OV C 391, 12.10.2022., 2.–5. lpp.

³⁶ Dok. 14674/22.

59. Pirmkārt, dalībvalstis nolēma pārtraukt jebkādu informācijas apmaiņu nodokļu vajadzībām ar Krievijas Federāciju un Baltkrieviju. Otrkārt, ES dalībvalstis izskatīja vairākus pasākumus, kuru mērķis ir veicināt administratīvās sadarbības un citu instrumentu izmantošanu nodokļu jomā ierobežojošo pasākumu izpildes kontekstā.
60. Šajā sakarībā Nodokļu jautājumu darba grupa nolēma uzraudzīt turpmākās norises saistībā ar šiem pasākumiem, tostarp darbu, kas notiek pagaidu platformā, ko Komisija 2022. gada 3. jūnijā izveidoja kā nodokļu piedziņas jautājumu apakšgrupu darba grupā "*Freeze and Seize*".
61. ALDG 27. oktobra sanāsmē delegācijas pieņēma zināšanai Komisijas sniegto informāciju par šīs apakšgrupas darbu.
62. Tajā pašā sanāsmē notika arī diskusija par Ukrainas pagaidu aizsardzības saņēmēju, kuri Ukrainas uzņēmumos turpina strādāt attālināti, rezidences vietu nodokļu vajadzībām. 2022. gada vasarā Ukrainas iestādes aicināja palīdzēt izvairīties no ievērojamiem nodokļu ieņēmumu zaudējumiem Ukrainai, jo ES dalībvalstis Ukrainas bēgļiem piešķir rezidenci nodokļu vajadzībām, lai gan šie Ukrainas valstspiederīgie joprojām attālināti strādāja Ukrainas uzņēmumos.
63. Pamatojoties uz Komisijas dienestu neoficiālu dokumentu, delegācijas apsprieda vairākas iespējas situācijas risināšanai.
64. Dalībvalstis piekrīt, ka ir svarīgi atbalstīt Ukrainu pēc Ukrainas pilsoņu pārvietošanas, ko izraisījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu. Dalībvalstis atgādina par plašāko kontekstu darbībām, ko ES un dalībvalstis veic, lai risinātu Ukrainas finansiālās vajadzības. Dalībvalstis arī piekrīt, ka varētu apsvērt pasākumus, kuru mērķis būtu samazināt negatīvo ienākuma nodokļa ietekmi uz Ukrainu saistībā ar lielo skaitu Ukrainas pagaidu aizsardzības saņēmēju, jo īpaši attiecībā uz darbiniekiem, kas attālināti turpina strādāt uzņēmumos, kuri atrodas Ukrainā.

3) **Starptautiskās norises**

65. ALDG tika regulāri informēta par attiecīgām starptautiskajām norisēm nodokļu politikas jomā, jo īpaši saistībā ar G20 finanšu ministru sanāksmēm un ESAO/G20 BEPS jomā izveidotā iekļaujošā satvara sanāksmēm.
66. Augsta līmeņa darba grupas sanāksmēs delegācijām tika regulāri darīti zināmi jautājumi, kas saistīti ar ASV Likumu par ārvalstu kontu nodokļu pienākumu izpildi (*FATCA*). 2022. gada oktobrī, pamatojoties uz iepriekšējo prezidentūru laikā gūtajiem panākumiem, prezidentvalsts Čehija rīkoja neformālu tehniska līmeņa videokonferenci ar ASV Valsts kases departamentu par *FATCA*, galveno uzmanību pievēršot jautājumam par tā sauktajiem "nejaušajiem amerikāņiem", tostarp problēmai par plašāku norādījumu iegūšanu no ASV Iekšējo ieņēmumu dienesta (*IRS*) un Valsts kases, lai nepieļautu "nejaušo amerikāņu" banku kontu slēgšanu ES. Prezidentvalsts Čehija 2022. gada oktobrī informēja ALDG par šo sanākumi un apsprieda turpmāko rīcību. Patlaban notiek saziņa ar ASV iestādēm, un tiks plānotas turpmākas neformālas sanāksmes ar ASV kolēģiem.

4) **Nodokļi jomās, kas nav saistītas ar nodokļiem (*Tax in non-tax areas – TINTA*)**

67. ALDG 2013. gada 19. novembrī vienojās, ka ar nodokļiem nesaistītos dosjē iekļautiem nodokļu noteikumiem, kuri rada jebkādas izmaiņas dalībvalstu nodokļu tiesību aktos vai administratīvajā praksē vai kuriem ir cita veida ietekme uz nodokļu noteikšanu, būtu jāietilpst "neoficiālā brīdināšanas mehānisma" darbības jomā. Sistemātiskā pieeja, kurā ar Ģenerālsekretariāta palīdzību nodokļu ekspertu uzmanība tiek vērsta uz šiem gadījumiem, turpināja nodrošināt, ka dalībvalstis laikus tiek brīdinātas, tostarp par sarunām attiecībā uz nolīgumiem starp ES un trešām valstīm. ALDG uzraudzīja tādus jautājumus kā Padomes Regula par ārkārtas intervenci augsto enerģijas cenu jautājuma risināšanai un turpmākie pasākumi pēc konferences par Eiropas nākotni.